

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

**Кафедра економіки та управління виробничим
і комерційним бізнесом**

ПРОГРАМА КУРСУ

**та завдання до самостійної роботи
з дисципліни**

***«ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ»***

Харків – 2015

Програму курсу та завдання до самостійної роботи розглянуто й рекомендовано до друку на засіданні кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом 2 квітня 2015 р., протокол № 10.

Програму курсу та завдання до самостійної роботи рекомендовано для студентів спеціальності 8.03050401 “Економіка підприємства” денної форми навчання.

Укладач
доц. Т.Г. Сухорукова

Рецензент
доц. І.Л. Назаренко

ПРОГРАМА КУРСУ
та завдання до самостійної роботи
з дисципліни

*«ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ»*

Відповідальний за випуск Сухорукова Т.Г.

Редактор Страхова В.В.

Підписано до друку 11.06.15 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 0,75. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейербаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета дисципліни - формування системи знань з управління підприємствами, організаціями та установами невиробничої сфери.

Предмет - економічні методи управління та регулювання діяльності установ невиробничої сфери, закономірності діяльності установ невиробничої сфери.

Завдання вивчення:

- обґрунтування мети та завдань діяльності установ НВС;
- вивчення особливостей функціонування установ НВС;
- вивчення сутності господарської діяльності установ НВС;
- забезпечення роботи установ НВС;
- оцінка ефективності функціонування установ НВС.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисципліни базується на знаннях таких дисциплін: «Економічна теорія», «Державне регулювання», «Державні фінанси», «Організація виробництва», «Економіка підприємства», «Економічний аналіз», «Економіка праці».

У свою чергу, ця дисципліна є базовою для узагальнення знань з економіки та виконання дипломної роботи.

Перелік лекцій:

- загальна характеристика НВС;
- державне регулювання НВС;
- економіка і організація установ державного управління;
- економіка і організація освіти;
- економіка і організація охорони здоров'я;
- економіка і організація туризму та культури;
- економіка і організація житлово-комунального господарства;
- економіка і організація підприємств побутового обслуговування.

Зміст практичних занять:

- класифікація організацій невиробничої сфери;
- державне регулювання установ НВС;
- економіка і організація установ державного управління;
- економіка і організація установ освіти;
- економіка і організація установ охорони здоров'я;

- економіка і організація установ туризму і культури;
- економіка і організація ЖКГ;
- економіка і організація побутового обслуговування.

На практичних заняттях студенти розраховують показники діяльності установ невиробничої сфери, дають оцінку їх динаміки, аналізують причини їх зміни та прогнозують заходи поліпшення якісних показників діяльності установ.

Форма підсумкового контролю успішності навчання:
підсумкове тестування.

По закінченні вивчення дисципліни згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- класифікацію, структуру, основні задачі установ невиробничої сфери ;
- показники господарської діяльності установ невиробничої сфери;
- показники забезпечення та використання коштів установами невиробничої сфери;
- методи державного регулювання діяльності установ невиробничої сфери;
- фактори, що впливають на рівень розвитку установ невиробничої сфери;
- перспективи розвитку вітчизняного третинного сектору економіки;
- резерви підвищення рівня ефективності діяльності установ невиробничої сфери;

вміти :

- розрахувати показники обсягу та якості роботи установ невиробничої сфери;
- обґрунтувати потребу установи в основних засобах та обігових коштах;
- розрахувати кількість штату установи та його якісний склад;
- скласти кошторис витрат установи;
- розрахувати показники фінансової діяльності та фінансового стану установи;

- зробити висновки про економічний стан установи та надати рекомендації щодо підвищення рівня економічної стійкості установи.

На вивчення навчальної дисципліни **відводиться** 81 година / 2 кредити ECTS.

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
10	15	10	15	10	15	10	15	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Самостійна робота студента

Назва теми	Години
1 Особливості функціонування організацій невиробничої сфери	3
2 Паспортні задачі та соціальні задачі окремих установ невиробничої сфери	3
3 Характеристика окремих галузей невиробничої сфери	3
4 Статті кошторису видатків окремих установ невиробничої сфери	3
5 Державна підтримка соціально-значущих галузей невиробничої сфери	3
6 Класифікація ревізій	3
7 Інструменти стандартизації; брак у НВС	3
8 Основні показники діяльності установ держуправління	3
9 Контроль виконання кошторису видатків установ держуправління	3
10 Структура установ освіти. Показники діяльності установ освіти	3
11 Контроль виконання кошторису установ освіти	3
12 Сучасний рівень показників діяльності установ ОЗ	3
13 Оцінка забезпеченості основними засобами лікарських установ	3
14 Державне фінансування установ охорони здоров'я	3
15 Задачі установ туризму	3
16 Показники якості роботи туристичних фірм	3
17 Інновації у туризмі	3
18 Основні проблеми розвитку організацій культури	3
19 Задачі підприємств ЖКГ, перспективи розвитку ЖКГ	3
20 Ціноутворення та тарифна політика у сфері побутового обслуговування	3
Разом	60

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем змістових модулів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
1 Загальна характеристика НВС	10	2	1	-	-	7
2 Державне регулювання НВС	10	2	1	-	-	7
3 Економіка і організація установ державного управління	10,5	2	0,5	-	-	8
4 Економіка і організація освіти	9,5	1	0,5	-	-	8
Усього годин	40	7	4	-	-	30
Змістовий модуль 2						
5 Економіка і організація охорони здоров'я	10	2	1	-	-	8
6 Економіка і організація туризму та культури	11	2	1	-	-	8
7 Економіка і організація житлово-комунального господарства	10	2	1	-	-	7
8 Економіка і організація підприємств побутового обслуговування	10	1	1	-	-	7
Усього годин	41	7	3	-	-	30
Усього годин	81	14	7	-	-	60

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальна характеристика невиробничої сфери (НВС)

Мета, предмет та завдання дисципліни. Склад НВС. Підвищення ролі НВС у розвитку держави. Задачі НВС. Діловодство у НВС.

Література: основна [1, 6, 9], додаткова [14, 16, 18, 22, 25].

Завдання до самоконтролю

Завдання 1.1. Розрахувати динаміку чисельності пенсіонерів, які отримують пенсію в установах банків (таблиця 1). Зробити висновок про розвиток економіки.

Таблиця 1 – Чисельність пенсіонерів, які отримують пенсію в установах банків (за станом на 1 січня звітного року)

Показник	2010	2011	2012	2013	2014
1 Чисельність пенсіонерів	750	785	793	809	815
2 Сума депозитних вкладів, які оформлені пенсіонерами, тис. грн	6815,3	7462,8	7526,9	7564,5	7443,5

Завдання 1.2. Оцінити рівень розвитку суспільства за показником забезпечення дітей дитячими дошкільними установами (ДДУ) (таблиця 2).

Таблиця 2 – Забезпеченість дітей дошкільними дитячими установами

Показник	2000	2005	2007	2011
1 Число ДДУ, од.	49253	47835	46596	45607
2 Чисельність дітей дошкільного віку, тис.	4246	4321,3	4713,2	5105,4

Завдання 1.3. Зробити оцінку зміни структури платних послуг у звітному періоді, які надає бібліотека (таблиця 3).

Таблиця 3 – Послуги бібліотеки у звітному році

Послуга	Структура у базовому періоді, %	Дохід, тис. грн
1 Виписка білетів читачів	2,5	32,7
2 Виписка дублікатів білетів читача	3,4	18,2
3 Видача періодичних видань з читального залу для ознайомлення поза бібліотекою на строк до 5 діб	18,6	93,4
4 Видача літератури зі спеціального фонду з дозволу (за листом)	29,3	82,1
5 Штрафи за псування видань	8,6	15,8
6 Спонсорська допомога	19,3	50,0
7 Копіювання літератури на ксероксі	18,3	43,8
Разом	100,0	336,0

Завдання 1.4. Визначити собівартість утримання одного ув'язненого у власній в'язниці (таблиця 4). Зробити факторний аналіз собівартості.

Таблиця 4 - Витрати в'язниці

Показник	Базовий рік	Звітний рік
1 Загальні витрати установи, тис. грн	11855,7	13139,2
2 Чисельність ув'язнених	948	1009
3 Собівартість утримання одного ув'язненого, грн		

Завдання 1.5. Оцінити якість роботи адміністрації міста за 100-бальною шкалою за такими критеріями: робота наземного транспорту; утримання вулиць та придомових територій; освітлення вулиць; організація торгівлі; організація дозвілля населення; охорона правопорядку.

Завдання 1.6. Зробити аналіз роботи сервісного пункту SAMSUNG за даними таблиці 5.

Таблиця 5 – Відомості про роботу сервісного пункту SAMSUNG

Показник	Базовий рік	Звітний рік
Телевізори		
1) кількість звернень	231	245
- в тому числі за гарантією	12	18
2) обсяг виконаних робіт, тис. грн	34602	39044
3) складність роботи		
Холодильники		
1) кількість звернень	45	37
- в тому числі за гарантією	13	17
2) обсяг виконаних робіт, тис. грн	8640	6840
3) складність роботи		
Пилососи		
1) кількість звернень	186	235
- в тому числі за гарантією	12	24
2) обсяг виконаних робіт, тис. грн	33756	45576
3) складність роботи		
Пральні машини		
1) кількість звернень	15	18
- в тому числі за гарантією	10	9
2) обсяг виконаних робіт, тис. грн	1125	2160
3) складність роботи		

Завдання 1.7. Зробити аналіз виконаних НВО робіт (таблиця 6). Розрахувати продуктивність праці, собівартість виконуваних робіт та зміну цих показників.

Таблиця 6 – Показники діяльності НВО

Показник	1	2	3	4
Обсяг виконаних робіт, тис. грн	151897,5	198478,9	192747,9	229317,5
Контингент	946	925	918	879
Витрати, тис. грн	38885,76	64307,2	85194,6	123372,8

Завдання 1.8. Навчальний заклад вирішив підвищити якість послуг, що надаються (таблиця 7). Які витрати навчального закладу неможливо віднести до необхідних, раціональних, економічних?

Таблиця 7 – Послуги навчального закладу

Перелік послуг	Плата на одного учня
1 Індивідуальна кімната для занять у приміщенні закладу (з інтернетом), грн/год	15
2 Платна стоянка для автомобілів, грн/год	17
3 Попередній запис та індивідуальна консультація з викладачем, грн/год	8
4 Персональне повідомлення працівниками деканату про дату іспиту, дату перездачі, наявність заборгованостей і т.п., грн/міс	150
5 Суспільне визнання заслуг (об'ява по радіозв'язку, на дошці об'яв, лист-подяка батькам), грн/послуга	25

Завдання 1.9. Визначити зміну рентабельності діяльності туристичної фірми за даними таблиці 8.

Таблиця 8 – Показники діяльності туристичної фірми

Показник	База	Звіт
1 Дохід фірми, тис. грн	631	819
2 Витрати фірми, тис. грн	584	775

Тема 2. Державне регулювання НВС

Фінансування установ бюджетної сфери та контроль виконання кошторису видатків. Оподаткування установ НВС. Регулювання цін. Регулювання оплати праці працівників бюджетної сфери. Діяльність контрольно-ревізійного управління. Стандартизація та сертифікація послуг НВС.

Література: основна [1, 3, 6, 9, 11], додаткова [14, 16, 21, 22, 25].

Завдання до самоконтролю

Завдання 2.1. Розрахувати відсоток фінансування театру (таблиця 9).

Таблиця 9 – Фінансування театру

Показник	січень	лютий	березень
1 Затверджено кошторисом, тис. грн	815	947	10874
2 Надійшло фінансування, тис. грн	800	932	10200

Завдання 2.2. Визначити характер ціни установ НВС (таблиця 10).

Таблиця 10 – Фінансові результати діяльності установ

Показник	Банно-пральний комбінат	Салон краси	Ремонт взуття	Аптека
Прибуток, тис. грн	272,4	1003,9	375,9	746,2
Витрати, тис. грн	3892	4563	2685	9327
Рентабельність, %				

Завдання 2.3. Працівник позабюджетної організації відбув у відрядження 25 січня і прибув з відрядження 29 січня. Вартість проїзду в обидва кінці складає 870 грн. Проживання в готелі коштує 216 грн за квитанцією. На яку суму працівник повинен скласти авансовий звіт?

Завдання 2.4. Працівник позабюджетної організації відбув у відрядження 12 листопада і прибув з відрядження 15 листопада. Вартість проїзду в обидва кінці складає 590 грн. Проживання в готелі 385 грн. На яку суму має бути затверджений звіт про відрядження?

Завдання 2.5. У якій організації (таблиця 11) порушена своєчасність перевірки КРУ, якщо перевірка повинна проводитися 1 раз на квартал?

Таблиця 11 – Графік проведення перевірки працівником КРУ

Перевірка	Організація					
	1	2	3	4	5	6
1	5.01	9.02	12.01	9.03	2.02	19.01
2	14.04	21.05	15.04	15.06	6.07	11.05
3	9.10	10.08	21.09	6.08	28.09	19.08
4	25.12	14.12	28.11	17.12	11.12	20.11

Тема 3. Економіка і організація установ державного управління

Структура органів державного управління. Основні показники діяльності установ держуправління. Основні фонди установ державного управління. Забезпечення кадрами організацій і установ державного управління. Витрати установ держуправління.

Література: основна [1, 3, 6, 9, 11], додаткова [14, 16, 21, 22].

Завдання до самоконтролю

Завдання 3.1. Провести аналіз громадських робіт (таблиця 12).

Таблиця 12 – Обсяг громадських робіт

Від роботи	2012		2013			2014		
	млн грн	%	млн грн	%	ТР, %	млн грн	%	ТР, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Озеленення парків і скверів	19,5		15,8			10,3		

Продовження таблиці 12

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Прибирання парків, скверів і вулиць	5,7		6,4			8,8		
Дрібний ремонт фасадів будинків	12,9		7,5			7,0		
Підготовка вулиць до святкових заходів	21,2		25,9			26,2		
Разом	59,3		55,6			52,3		

Завдання 3.2. Оцінити ефективність діяльності районної прокуратури (таблиця 13).

Таблиця 13 – Показники діяльності прокуратури

Показник	Роки				
	1	2	3	4	5
1 Розглянуто справ, од	1850	1945	2106	1972	1895
- % до попереднього року					
2 Витрати разом, тис. грн	5586	5978	6032	6154	6149
- % до попереднього року					

Завдання 3.3. Провести порівняльний аналіз штрафів за найбільш поширені види порушень ПДД (таблиця 14).

Таблиця 14 – Штрафи за порушення ПДД, грн

Порушення	Україна	Росія	Білорусь	Польща	Німеччина	Великобританія	США
1	2	3	4	5	6	7	8
Їзда з непристібнутим ременем безпеки	80	105	162	170	220	5200	290
- відсоток від рівня України							

Продовження таблиці 14

1	2	3	4	5	6	7	8
Розмова за кермом по мобільному телефону (без облаштування hands free)	500	64	185	340	440	9570	590
- відсоток від рівня України							
Перевищення швидкості на 20 км/год	300	64	82	185	250	555	520
- відсоток від рівня України							
Проїзд на червоне світло	600	148	400	600	930	5600	290
- відсоток від рівня України							

Завдання 3.4. Розрахувати виконання плану по обов'язкових внескам відділення ПФУ (таблиця 15), млн грн.

Таблиця 15 – Робота Пенсійного фонду, млн грн

Показник	2012		2013		2014	
	Пл н	Фак т	Пл н	Фак т	Пл н	Факт
Обов'язкові внески підприємств, установ, організацій	56,7	59,2	86,0	91,5	115,3	119,1
Обов'язкові внески громадян	3,55	3,62	5,61	5,91	7,11	5,79

Завдання 3.5. Проаналізувати зміну платників податкового податку (таблиця 16).

Таблиця 16 – Платники податкового податку

Показник	На 1 січня			
	2012	2013	2014	2015
Платники податку, юридичні особи	1256	1457	1644	1751
Податкові надходження, тис. грн	303	304	305	313

Завдання 3.6. Визначити правильність списання бензину в автопарку адміністрації району (таблиця 17). Норматив витрати бензину 9,93 л на 100 км. Допустима величина перевитрати 3 – 5 %.

Таблиця 17 – Аналіз витрати бензину

Варіант	Пробіг, км	Витрата бензину, л		Перевитрата	
		факт	норма	літр	% від норми
1	6350	642,0			
2	7030	715,2			
3	6580	701,0			
4	7150	712,5			

Тема 4. Економіка і організація освіти

Структура установ освіти. Показники діяльності установ освіти. Акредитація та ліцензування в установах освіти. Фонди (майно) установ освіти. Розвиток трудового потенціалу установ освіти. Фінансування витрат установ освіти. Податки. Ревізія та контроль в установах освіти.

Література: основна [1, 4, 6, 7, 9, 12], додаткова [14, 15, 16, 19, 22].

Завдання до самоконтролю

Завдання 4.1. Розрахувати динаміку кількості вищих навчальних закладів (таблиця 18).

Таблиця 18 – Динаміка кількості навчальних закладів

Роки	Кількість навчальних закладів					
	I-II рівня акредитації			III-IV рівня акредитації		
	разом	ТР, %	% к 1995/96	разом	ТР, %	% к 1995/96
1995/96	782			255		
1997/98	660			280		
1998/99	653			298		
1999/00	658			313		
2000/01	664			315		
2001/02	665			318		
2002/03	667			330		
2003/04	670			339		
2004/05	619			347		
2005/06	606			345		
2006/07	570			350		
2007/08	553			351		
2008/09	547			352		
2009/10	542			355		
2010/11	539			359		
2011/12	537			357		
2012/13	537			350		
2013/14	522			345		
2014/15	520			321		

Завдання 4.2. Дати оцінку потребу у фахівцях з вищою освітою на основі оцінки складових трудового потенціалу (таблиця 19).

Таблиця 19 – Оцінка потреби у фахівцях

Складова трудового потенціалу	2011	2012	2013
1 Психофізіологічна складова			
- здоров'я (за 10-бальною шкалою)	8,5	7,9	7,5
- працездатність (за 10-бальною шкалою)	7,5	7,2	7,0
- витривалість (за 10-бальною шкалою)	6,3	6,2	6,0
2 Соціально-демографічна складова			
- середній вік	46,3	48,3	54,2
- % сімейних працівників	23,5	25,6	28,4
- % сімей з дітьми	21,6	23,8	25,4
3 Кваліфікаційна складова			
- заміщення фахівців працівниками з вищою освітою, %	45,3	48,6	51,4
- число отриманих патентів на 100 працівників	13,5	20,8	25,6
4 Особова складова			
- кількість порушень трудової дисципліни	85	79	68
- питома вага працівників, що беруть участь в управлінні підприємством %	63,5	68,4	69,2

Завдання 4.3. Дати оцінку потреби у фахівцях з вищою освітою на прикладі розвитку локомотивного господарства залізниці (таблиця 20).

Таблиця 20 – Показники розвитку локомотивного господарства, % до попереднього року

Складова трудового потенціалу	2011	2012	2013
1 Обсяг перевезень	105,3	102,1	100,6
2 Ремонтні роботи	110,6	108,3	102,4
3 Відсоток придатності ОФ %	54,8	52,6	50,9
4 Середній вік працівників, рр.	38,4	42,6	48,3
5 Відсоток ручної праці	23,5	20,9	18,6
6 Коефіцієнт заповнення фахівців працівниками з вищою освітою	45,3	48,6	51,4
7 Коефіцієнт плинності кадрів	10,3	8,6	9,4

Завдання 4.4. Зробити факторний аналіз доходів вищу (таблиця 21).

Таблиця 21 – Аналіз доходів вишу

Показник	2013/2014	2014/2015	+,-
Число студентів 1 курсу	849	905	
Вартість одного року навчання, грн	6350	6500	

Завдання 4.5. Оцінити якість підготовки фахівців у виші, використовуючи метод коефіцієнтів (таблиця 22).

Таблиця 22 – Якісні показники діяльності вишу

Показник	Норматив	Фактично
1 Інноваційні підходи у навчальному процесі, бал	10	7
2 Методичне забезпечення навчального процесу, %	100	83,6
3 Забезпечення навчального процесу ПВС, %	100	81,2
4 Забезпеченість приміщеннями, устаткуванням, технічними засобами і т. д.	100	92,4
5 Престиж диплому серед працівників галузі, бал	5	2
6 Використання інформаційних систем в навчанні, %	75	46
7 Оцінка навчального закладу абітурієнтами, бал	5	4
8 Кількість іноземних студентів, відсоток від загальної кількості	15	10

Завдання 4.6. Визначити рівень забезпеченості ліцею основними засобами, якщо число учнів 3520 (таблиця 23).

Таблиця 23 – Забезпеченість ліцею основними засобами

Показник	Приміщення для навчальних занять, кв. м	Бібліотечний фонд, вкз.	Кількість ПК
Норматив на одного учня	1,2	46,5	0,15
Фактичний рівень	4205	184201	319

Тема 5. Економіка і організація охорони здоров'я (ОЗ)

Структура установ ОЗ. Основні типи лікувальних установ. Показники діяльності установ ОЗ. Фонди ОЗ. Трудові ресурси: забезпеченість, рівень кваліфікації, підготовка фахівців. Фінансування установ ОЗ. Особливості функціонування установ охорони здоров'я в умовах ринку.

Література: основна [1, 2, 5, 6, 8], додаткова [14, 16, 22].

Завдання до самоконтролю

Завдання 5.1. За даними табл. 5.1 конспекту лекцій розрахувати базисні індекси показників діяльності установ охорони здоров'я.

Завдання 5.2. Оцінити якість роботи швидкої допомоги (табл. 24).

Таблиця 24 – Показники діяльності швидкої допомоги

Виклик	Час отримання виклику станцією швидкої допомоги	Час прибуття машини за адресою виклику	Час очікування швидкої допомоги, хв	Виклик	Час отримання виклику станцією швидкої допомоги	Час прибуття машини за адресою виклику	Час очікування швидкої допомоги, хв
1	2	3	4	5	6	7	8
1	0 ¹²	0 ³⁵		9	4 ⁰⁵	4 ²³	

Продовження таблиці 24

1	2	3	4	5	6	7	8
2	0 ⁴⁰	0 ⁴⁵		10	4 ²⁵	4 ⁴²	
3	0 ⁵⁰	1 ²⁰		11	4 ⁵⁰	5 ¹⁰	
4	1 ⁴⁰	1 ⁵⁵		12	5 ²⁰	6 ⁰⁰	
5	2 ⁰⁰	2 ³⁰		13	6 ⁰⁵	6 ¹⁸	
6	2 ¹⁵	2 ⁴⁰		14	6 ²⁵	7 ⁰⁰	
7	2 ⁵⁰	3 ¹⁵		15	7 ¹⁰	7 ³⁸	
8	3 ²⁰	4 ⁰⁰		16	7 ⁵⁰	8 ⁰⁵	

Завдання 5.3. Оцінити стан основних засобів лікарні (таблиця 25).

Таблиця 25 – Основні засоби лікарні

Найменування основних засобів	Строк експлуатації	
	нормативний	фактичний
Візки анатомічні	8	12
Облаштування перфорації шкірної тканини	8	15
Прилади для вивчення центральної нервової системи, внутрішніх органів; пульсотохметри; спірографи	5	8
Апарати для інгаляційного і газового наркозу	5	10
Мікроскопи операційні; респіратори; дефібрилятори, відсмоктувачі; освітлювачі для ендоскопів	5	7
Апарати для штучного кровообігу	8	12
Апарати для зшивання і ушивання органів і кровоносних судин	10	21
Мішалки магнітні; рефрактометри; термостати	10	15

Завдання 5.4. Оцінити рівень заробітної плати в охороні здоров'я (таблиця 26).

Таблиця 26 – Середня номінальна заробітна плата

Заробітна плата	2000	2005	2010	2014
Всього по економіці, грн	230,13	1485	1985	2980
Охорона здоров'я	138,71	975	1060	2479
% від середнього по економіці				

Завдання 5.5. Розрахувати структуру витрат стаціонару (таблиця 27).

Таблиця 27 – Витрати стаціонару

Стаття витрат	Тис. грн
Заробітна плата працівників з нарахуваннями	452773,8
Господарські та канцелярські витрати	367382,3
Утримання та придбання інвентарю та обладнання	428943,6
Витрати на відрядження	99292,5
Витрати на медикаменти та перев'язувальні засоби	365396,4
Витрати на харчування хворих	192627,4
Інші витрати	79434,0
Разом	1985850

Тема 6. Економіка і організація туризму та культури

Основні типи туристичних організацій. Туристичний бізнес в Україні. Показники якості роботи туристичних фірм. Фонди туристичного бізнесу. Інновації у туризмі. Витрати туристичної фірми. Основні види організацій культури. Показники обсягу та якості роботи культурно-освітніх установ. Перспективи розвитку установ культури.

Література: основна [1, 6, 9], додаткова [14, 16, 17, 18, 20, 22].

Завдання до самоконтролю

Завдання 6.1. Визначити три роки, коли було максимальне зростання доходів від реалізації послуг туристичної організації (таблиця 28).

Таблиця 28 – Показники діяльності туристичної організації

Показник	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Д*	343,1	361,8	407,0	423,9	439,9	565,5	643,7	639,5	621,9	602,0
2 ЧРП**	284	293	318	305	312	386	410	394	368	351

*Д – дохід, тис. ум. одиниць,
**ЧРП – число путівок, що були реалізовані.

Завдання 6.2. За даними таблиці 29 розрахувати показники якості роботи туристичної організації

Таблиця 29 – Показники роботи туристичної організації

Показник	1	2	3
1 Виторг від реалізації послуг, тис. ум. од.	343,1	361,8	407,0
2 Чисельність працівників	4	6	5
3 Витрати, тис. ум. од.	305,0	327,7	371,0

Завдання 6.3. Розрахувати зміну оперативних показників якості роботи готелю (таблиця 30).

Таблиця 30 – Показники діяльності готелю

Показник	База	Звіт
1 Число номерів, що продані	65	67
2 Число номерів, що надані до продажу	70	70
3 Загальний дохід номерного фонду, тис. грн	1916,3	2054,6
4 Загальна кількість гостей	4745	4824

Завдання 6.4. Скласти інструкцію за даними [1, таблиця 6.2 лекція 6]. Країну та місто обрати самостійно.

Завдання 6.5. Розрахувати базисні темпи зростання кількості установ культури за даними [1, таблиця 6.4].

Тема 7. Економіка і організація житлово-комунального господарства

Структура ЖКГ: визначення галузі ЖКГ та її роль у розвитку суспільства. Показники роботи підприємств ЖКГ. Основні та оборотні фонди підприємств ЖКГ.

Література: основна [1, 6, 9, 10], додаткова [14, 16, 22].

Завдання до самоконтролю

Завдання 7.1 Розрахувати зміну структури житлового фонду обласного центру (таблиця 31).

Таблиця 31 – Житловий фонд міста

Житловий фонд	2010		2015		Зміна структури
	м ² * 10 ⁹	%	м ² * 10 ⁹	%	
Державний	10,0		5,2		-
Суспільний	3,3		3,4		-
Фонд житлово-кооперативних кооперативів	4,1		8,5		
Приватний	1,2		5,4		
Разом	18,6		22,5		x

Завдання 7.2 За даними [1, таблиця 7.1, лекція № 7] розрахувати зростання цін на житло у різних місцях України (таблиця 32).

Таблиця 32 – Середня вартість житла у різних місцях України, дол/ м²

Місто	Ринок	Район	2005	2010	ТР, %	2015	ТР, %
Київ	Первинний ринок	Центр					
		Спальний район					
	Вторинний ринок	Центр					
		Спальний район					
Львів	Первинний ринок	Центр					
		Спальний район					
	Вторинний ринок	Центр					
		Спальний район					
Одеса	Первинний ринок	Центр					
		Спальний район					
	Вторинний ринок	Центр					
		Спальний район					
Харків	Первинний ринок	Центр					
		Спальний район					

Завдання 7.3. Зробити аналіз показників обсягу робіт дільниці ЖЕУ обласного центру (таблиця 33).

Таблиця 33 – Показники роботи дільниці ЖЕУ обласного центру

Показник	2013	2014	2015
Загальне число квартир	3456	3568	3780
Загальна площа квартир, тис. м ²	198,6	210,4	234,8
Площа допоміжних приміщень, м ²	238,5	241,2	245,3
Чисельність мешканців	11752	12207	12994
Кількість планово-попереджувальних та аварійних робіт	52	55	61
Вартість планово-попереджувальних та аварійних робіт, тис. грн	757,2	786,3	998,5

Завдання 7.4. Зробити факторний аналіз доходів ЖЕУ міста від здачі в оренду нежитлових приміщень (таблиця 34).

Таблиця 34 – Показники діяльності ЖЕУ

Показник	2014	2015
Площа приміщень, що здані в оренду, м ²	95,4	115,2
Термін здачі в оренду, діб	282	264
Орендна плата, грн/доб	30,8	34,5
Дохід від оренди, тис. грн		

Завдання 7.5. Розрахувати рівень оплати населенням житлово-комунальних послуг (таблиця 35).

Таблиця 35 – Оплата населенням житлово-комунальних послуг

Показник	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1 Нараховано населенню до оплати, млн грн	9030,1	5216,3	6327,3	7006,9	7058,3	7130,5
2 Сплачено населенням, млн грн.	4386,1	3797,3	5000,0	5910,5	6514,6	6618,2

Тема 8. Економіка і організація підприємств побутового обслуговування

Класифікація підприємств побутового обслуговування.
Показники діяльності підприємств побутового обслуговування.

Література: основна [1, 6, 9, 10], додаткова [14, 16, 22, 23].

Завдання до самоконтролю

Завдання 8.1. Розрахувати динаміку товарообігу ланцюговим методом (таблиця 36).

Таблиця 36 – Товарообіг організації

Показник	1	2	3	4	5	6	7	8
Товарообіг, млн грн	105,6	109,3	112,5	114,8	115,3	114,6	112,8	115,2

Завдання 8.2. Проаналізувати товарний запас організації за квартал, грошові одиниці (таблиця 37).

Таблиця 37 – Аналіз товарних запасів організації

Показник	План	Факт	+, -	Вплив чинника
Залишок товарів на початок кварталу	430	450		
Надійшло товарів	1120	1110		
Інше вибуття	150	200		
Залишок товарів на кінець кварталу	450	300		
Реалізовано	950	1050		

Завдання 8.3. Розрахувати ритмічність продажу за перші п'ять днів звітної місяця (таблиця 38).

Таблиця 38 – Товарообіг організації

День	Товарообіг, ден. од.	
	за планом	фактично
1	46	40
2	46	52
3	50	47
4	50	50
5	50	53
Разом	242	

Завдання 8.4. Оцінити виконання обов'язків за асортиментом товарів (таблиця 39).

Таблиця 39 – Аналіз виконання плану за асортиментом

Товарні групи	План поставки за договором, ден. од.	Фактично надійшло, ден. од.
М'ясо птиці	369	369
Кури	110	102
Курчата	89	85
Окості	90	98
Фарш	50	44
Філе	30	40

Завдання 8.5. Розрахувати методом різниць вплив чинників на товарообіг (таблиця 40).

Таблиця 40 – Факторний аналіз товарообігу

Показник	Період	
	базовий	звітний
Середньооблікова чисельність, люд	335	338
Середній виробіток одного працівника, грош. од.	30,597	31,538
Товарообіг, грош. од.	10250	10660

Завдання 8.6. Розрахувати швидкість обігу обігових коштів торговельної організації (таблиця 41).

Таблиця 41 – Показники діяльності торговельної організації

Показник	1	2	3	4
Виторг від реалізації, тис. грн	151897,5	198478,9	192747,9	229317,5
Обігові кошти, тис. грн	930,1	1543,2	1543,2	4750,35

Список літератури

Основна

1 Сухорукова, Т.Г. Конспект лекцій з дисципліни ”Економіка та організація невиробничої сфери” [Текст] / Т.Г. Сухорукова. – Харків: УкрДАЗТ, 2015.

2 Решетников, А.В. Экономика здравоохранения [Текст]: учебник / В.М. Алексеева, С. А. Ефименко, Н.Г. Шамшурина; под ред. А.В. Решетникова. – М.: ГЭОТАР- Медия, 2015. – 192 с.

3 Тамбовцев, В.Л. Теории государственного регулирования экономики [Текст] / В.Л. Тамбовцев. – М.: Инфра-М, 2010. – 158 с.

4 Абанкина, И.В. Автономные учреждения в сфере образования [Текст] / колл. авт.: И.В. Абанкина, Т.В. Абанкина, А.А. Вавилова [и др]. – М.: Издательство ЭКМОС, 2010. – 413 с.

5 Чухно, А.А. Здравоохранение: экономика, маркетинг, менеджмент [Текст]: учеб. пособие / А.А. Чухно, В.И. Крамаренко, Л.К. Дембский, А.П. Дударь, А.В. Синельник. – К.: Знание, 2010. – 318 с.

6 Абанкина, И.В. Оплата труда без ошибок. Полное практическое руководство для руководителя, бухгалтера, кадровика бюджетной сферы [Текст] / И.В. Абанкина, Т.В. Абанкина. – М.: Международный Центр финансово-экономического развития, 2009. - 206 с.

7 Абанкина, И.В. Экономико-финансовые основы управления современной школой [Текст]: учеб. пособие / Т.В. Абанкина, А.И. Вавилов, Н.Я. Осовецкая, М.Б. Савельева. – М.: Изд-во АПКиППРО, 2009. - 88 с.

8 Колосницын, М.Г. Экономика здравоохранения [Текст]: учеб. пособие для вузов / М.Г. Колосницын, И.М. Шейман, С.В. Шишкин. – М.: Высшая школа экономики, 2009 – 479 с.

9 Болюк, М. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетних установ [Текст]: навч. посібник / М. Болюк, А. Заросило– К.: КНЕУ, 2008. – 344 с.

10 Симионов, Ю.Ф. Экономика жилищно-коммунального хозяйства [Текст]: учеб. пособие для вузов / Ю.Ф. Симионов. – М.: ИЦ «МарТ», 2008. – 240 с.

11 Геращенко, Н.Л. Государственное регулирование экономики [Текст]: учеб. пособие / Н.Л. Геращенко. – Петропавловск-Камчатский: КамчатГТУ, 2007. – 166 с.

12 Беляков, С.А. Новые лекции по экономике образования [Текст] / С.А. Беляков. - М.: Макс-Пресс, 2007. - 356 с.

13 Драчева, Е. Экономика и организация туризма: Международный туризм [Текст]: учеб. пособие для вузов / Е. Драчева, Т. Рябова, Ю. Забаев. – М.: КноРус, 2007. – 576 с.

Додаткова

14 Матвеева, В. Бюджетные организации: бухгалтерский учет и налогообложение [Текст] / В. Матвеева. – Харьков: Фактор, 2002. – 105 с.

15 Егоршин, А.П. Менеджмент, маркетинг и экономика образования [Текст]: учеб. пособие / А.П. Егоршин. – Н. Новгород: НИМБ, 2001 – 624 с.

16 Крисюк, В.І. Ревізія і контроль в установах і організаціях бюджетної сфери [Текст] / В.І. Крисюк. – К.: Знання, 2000. – 148 с.

17 Чудковский, А.Д. Туризм и гостиничное хозяйство [Текст]: учебник / под ред. А.Д. Чудковского. – М.: Издательство ЭКМОС, 2000. – 400 с.

18 Папирян, А.Г. Международные экономические отношения. Экономика туризма [Текст] / А.Г. Папирян. - М.: Финансы и статистика, 2000. – 238 с.

19 Чупринов, Д.И. Экономика, организация и планирование высшего образования [Текст]: учеб. пособие / Д.И. Чупринов. – М.: Новая школа, 1998. – 317 с.

20 Ильина, Е.Н. Туризм – путешествия. Создание туристской фирмы. Агентский бизнес [Текст]: учебник для туристских колледжей и вузов / Е.Н. Ильина. - М.: РМАТ, 1998.

21 Государственный служащий: Культура поведения и деловой этикет [Текст]. – М.: РАГС, 1999. – 98 с.

22 Якобсон, Л.И. Экономика общественного сектора: Основы теории государственных финансов [Текст]: учеб. для вузов. – М., 1998. – 175 с.

23 Кабушкин, Н.И. Менеджмент гостиниц и ресторанов [Текст] / Н.И. Кабушкин, Т.А. Бондаренко. - Минск: ООО «Новое Знание», 2000. – 321 с.